

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Dányi Szilárd ügyvéd által képviselt **felperesnek**, dr. Jeviczki Attila ügyvéd által képviselt **I. rendű**, és a dr. Orosz V. Sándor ügyvéd által képviselt **II. rendű alperesek** ellen referencia adatok törlése iránt a Székesfehérvári Városi Bíróságnál 14.P.22.237/2009. szám alatt indult és a Fejér Megyei Bíróság 1.Pf.20.184/2010/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az I.r . alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fejér Megyei Bíróság 1.Pf.20.184/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a 2007. június 6-án kötött kölcsönszerződéssel az I.r. alperes 88.417 svájci frankot (CHF) kölcsönzött a felperesnek. A szerződés szerint 2009. január 1-e és március 31-e között a felperesnek minden hónap végén 614 CHF, április 30-án pedig 685 CHF összegű törlesztő részletet kellett fizetnie az I. r. alperes részére. 2009. február 2-án a felperesnek 828,95 CHF (166.255 Ft) tartozása állt fenn, amely meghaladta az akkor érvényes legkisebb összegű havi minimálbért. A felperes 2009. március 12-ével bezárólag 907,43 CHF-et fizetett meg az I. r. alperesnek. Az I. r. alperes 2009. április 6-án kelt levelében értesítette a felperest, hogy az időközben esedékessé vált havi törlesztő részleteket is figyelembe véve 1.160 CHF összegű tartozása áll fenn több mint 60 nap óta, egyben felhívta, hogy a levél kézhezvételét követően haladéktalanul fizesse meg a fennálló tartozását, ellenkező esetben 30 nap eltelte

után a referencia adatait megküldi a Központi Hitelregisztrációs Rendszernek (KHR). A felperes a levél kézhezvételét követően 2009. április 22-én 596,13 CHF-et, május 5-én pedig 720,50 CHF-et fizetett meg. Az I. r. alperes 2009. május 4-én a felperes referencia adatait átadta a KHR-t üzemeltető II.r. alperesnek arra hivatkozással, hogy a felperesnek vele szemben folyamatosan több mint 90 napja a legkisebb összegű havi minimálbért meghaladó tartozása áll fenn.

A felperes keresetében a referencia adtainak a KHR-ből való törlése elrendelését kérte. Arra hivatkozott, hogy az I. r. alperes annak ellenére küldte meg az adatait a II. r. alperesnek, hogy a felhívó levélben közölt tartozását a levél kézhezvételétől számított 30 napon belül kiegyenlítette, a referencia adatainak kiszolgáltatása időpontjában 2009. május 4-én egyébként sem volt 90 napon túli tartozása és a fennálló tartozás összege sem haladta meg a legkisebb minimálbér összegét.

A keresetét a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 130/C. §-ának (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételek hiányára alapította.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. r. alperes azzal védekezett, hogy 2009. február 3-ától számított 90 napon keresztül a felperes résztörlesztéseit beszámítva - figyelemmel azonban a havonta esedékessé vált újabb törlesztő részletekre is - a felperes tartozása folyamatosan meghaladta a késedelembe esés időpontjában irányadó legkisebb minimálbér összegét. 2009. május 4-én a referencia adatok megküldése időpontjában a felperessel szembeni követelése a 2009. április végén esedékes törlesztő részlettel együtt 1262,14 CHF-et tett ki, így a felperes referencia adatait köteles volt a KHR-nek megküldeni.

Az elsőfokon eljáró Székesfehérvári Városi Bíróság a 14.P.22.237/2009/6. számú ítéletében egyetemlegesen kötelezte az alpereseket arra, hogy 15 napon belül töröljék a felperesnek az I.r. alperessel 2007. június 6-án napján kötött hitelszerződésből fakadó tartozása miatt rögzített referencia adatait a KHR-ből.

A Fejér Megyei Bíróság az I.r. alperes fellebbezése folytán hozott 1.Pf.20.184/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az volt a jogi álláspontja, miszerint a referencia adatok átadása csak abban az esetben történhet szabályszerűen, ha

az adós 90 napon túl esedékes tartozásának összege folyamatosan meghaladja az aktuális minimálbér összegét. A jogszabályban írt feltételeknek tehát ugyanazon tartozás tekintetében kell fennállnia. A jogszabály szövegéből nem lehet olyan megállapításra jutni, hogy a „folyamatosan” szó használata azt jelentené, hogy az adatszolgáltatás kapcsán „mind a tartozás csökkenése, mind pedig a növekedése jelentőséggel bírna”. Ehhez képest a késedelembe esés időpontját követően lejárt további törlesztő részletek meg nem fizetése csupán egy újabb adatközlésre adhat alapot, ha annak a jogszabályban írt feltételei fennállnak, azok „azonban nem hatnak ki az adós korábbi meg nem fizetett tartozása vonatkozásában alkalmazható adat továbbításra”. A felperes a 2009. február 2-án lejárt tartozását 90 napon belül kiegyenlítette, így 2009. május 4-én nem volt olyan több mint 90 napja lejárt tartozása, amely alapot szolgáltatott volna a referencia adatainak továbbítására.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg.

Előadta, hogy az eljáró bíróságok helytelenül értelmezték a fenti jogszabályhely rendelkezéseit. Az adós adatainak a KHR-be történő továbbításáról szóló, a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdése az adat továbbításának feltételeként írja elő a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb havi minimálbért meghaladó tartozás 90 napon túli folyamatos fennállását. A jogszabályban szereplő „folyamatosan” szó csak akkor nyer jelentőséget, ha az adatátadási kötelezettség nem csak az adós által teljesített törlesztésektől, hanem a hitelszerződés alapján újonnan esedékessé vált tartozásoktól is függ, azaz az utóbb esedékessé váló tartozásokat is számításba veszik. Amennyiben az adós által teljesített törlesztések és a 90 nap alatt újonnan lejárt követelések egyenlege azt mutatja, hogy az adós tartozása egyetlen időpontban sem csökkent a határérték alá, akkor fennállnak az adatátadás törvényi feltételei. A jogszabály szövege szerint nem egy adott tartozásnak, hanem egy adott összeg feletti fizetési késedelemnek kell több mint 90 napon keresztül fennállnia. Téves az az értelmezés, amely szerint a jogszabályban alkalmazott „ezen” szót a késedelembe esés kezdő időpontjában fennálló tartozásra kell vonatkoztatni. E szó a jogszabályban nem magára a kiinduló tartozásra, hanem a késedelembe esés kezdő napján érvényes minimálbérre utal.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okból nem találta jogszabálysértőnek.

A felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróságnak is abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy miként kell értelmezni a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. A jogszabály szövege szerint azon természetes személy referencia adatait kell a KHR-nek átadni, aki - többek között - a Hpt. 3. §-a (1) bekezdésének b/ pontjában foglalt kölcsönszerződésben vállalt fizetési kötelezettségének oly módon nem tesz eleget, hogy a lejárt és meg nem fizetett tartozásának összege meghaladja a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért és a késedelem folyamatosan, több mint 90 napon keresztül fennáll.

A Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdése, a referencia adatok átadásának együttes feltételeként határozza meg a lejárt tartozás minimális összegét (a késedelembe eséskori legalacsonyabb havi minimálbér), valamint ezen összeg tekintetében a késedelem 90 napot meghaladó folyamatos fennállását. A fenti két feltételnek együttesen kell fennállnia. Bármelyik feltétel hiánya azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy az adós referencia adatai jogszerűen nem adhatók át a KHR részére. Abban az időpontban, amikor az adós tartozása meghaladja a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdésében írt mértéket az adatok átadásának csak egyik konjunktív feltétele teljesül, egyúttal megkezdődik az a 90 napos időtartam, amelynek lejártja után - feltéve, hogy a tartozás összege nem csökken még átmenetileg sem a fenti mérték alá - beáll az adatok átadásának másik együttes feltétele is. Ekkor az adós referencia adatai továbbítandók. Ha az adós a 90 nap lejártja előtt a tartozást részben rendezi és ezáltal a tartozás a jogszabályban írt mérték alá csökken, elenyészik az adatok átadásának korábban fennálló feltétele, ez esetben a minimális mérték alá csökkent tartozás miatt akkor sem adhatók át az adós referencia adatai, ha a késedelem 90 napot meghaladóan folyamatosan fennállt. Ha az adós tartozása ismét meghaladja a legkisebb minimálbér aktuális összegét a 90 napos határidő ismételten elkezdődik.

A fenti jogszabályhely szerint az adatok átadását megalapozó tartozásnak mindenek előtt lejártnak kell lennie. A Ptk. 277. §-ának (1) bekezdése szerint a szerződéseket a tartalmuknak megfelelően kell teljesíteni, ezért, ha a szerződés a teljesítés idejét meghatározza, azt a kikötött időben és módon kell

teljesíteni. Ha a felek a szerződésben részletekben való teljesítésben állapodtak meg, a lejárat az egyes részletek szerződésben kikötött teljesítési határidejéhez igazodik, így lejárt tartozásnak csak az a részlet tekinthető, amelynek a szerződésben írt fizetési határideje eltelt. A lejáraton túl, az adós késedelmének is be kell következnie. A Ptk. 298. §-ának a/ pontja értelmében a kötelezett késedelme beáll többek között, ha a szerződésben megállapított teljesítési idő eredménytelenül telik el. Mivel az egyes részletek eltérő időpontban válnak esedékessé, a 90 napos határidőt minden egyes részlet tekintetében önállóan kell számításba venni. Az adós adatai akkor adhatók át a KHR részére, ha van olyan tartozás, amelynek a fenti számítási mód szerinti összege és folyamatos fennállásának időtartama is eléri a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdése szerinti mértéket.

Az alperes 5. sorszámú beadványából, valamint az ahhoz 5/AI/2. sorszám alatt csatolt kimutatásból megállapítható, hogy a felperesnek 2009. február 2-án a tartozása 826,95 CHF volt, amelynek a forintellenértéke valóban meghaladta az aktuális legkisebb összegű havi minimálbér összegét, a késedelem a fenti időpontban kezdődött. A következő törlesztőrészletek február 27-én, március 31-én és április 30-án váltak esedékessé, ezek vonatkozásában a felperes késedelme az egyes részletek lejáratának napján következett be. A február 2-án esedékes tartozást a felperes március 12-éig két részletben kiegyenlítette. Az I. r. alperes által 5/AI/2. szám alatt csatolt elszámolás szerint a kifizetett törlesztő részleteket az I.r. alperes maga is a régebben lejárt tartozásra számolta el, eszerint a felperes adatainak a KHR-hez történő továbbítása időpontjában - 2009. május 4-én - a felperes tartozása 1262,14 CHF, amely 90 napnál rövidebb idő óta fennálló tartozás volt, így nem valósult meg a Hpt. 130/C. §-ának (1) bekezdésében írt folyamatos 90 napos késedelem, amely a felperes referencia adatainak a KHR részére történő továbbításának feltétele. A perben eljáró bíróságok tehát a Hpt. 130/C. §-a (1) bekezdését helyesen értelmezve, jogsértés nélkül rendelkeztek a felperes adatainak a KHR-ből történő törlése iránt.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság 1.Pf.20.184/2010/3. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban perköltsége nem merült fel, így annak viseléséről a Legfelsőbb Bíróságnak határoznia nem kellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2011.január 11.

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

(PBné)